

คำถาม - คำตอบ

ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2568
มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป

ข้อ	คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
1	ประกาศกรมฯ เป็นประกาศที่กำหนดเรื่องอะไร	<p>1. คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี ผู้ทำบัญชีตาม พ.ร.บ.การบัญชี พ.ศ. 2543 ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามประกาศกรมฯ กำหนด และได้แจ้งเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรม</p> <p>2. เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี เมื่อเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามที่ประกาศกรมฯ กำหนด หากไม่ปฏิบัติตามจะมีโทษปรับเป็นพินัยตามกฎหมาย</p> <p>ประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2568 จะมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2569 ซึ่งจะยกเลิกประกาศกรมฯ เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2557 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2559 ที่บังคับใช้ในปัจจุบัน</p>
2	เมื่อได้แจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรม หากกรมรับแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว จะมีหลักฐานใด	เมื่อมีคุณสมบัติครบถ้วนและได้ดำเนินการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมผ่านทางระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) หากกรมรับแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว สามารถตรวจสอบหลักฐานหนังสือรับแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีได้จากระบบงานผู้ทำบัญชี
3	“คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี” ตามประกาศกรมฯ ฉบับใหม่ มีอะไรเปลี่ยนแปลงจากเดิมบ้าง	<p>1. ปรับถ้อยคำเรื่องคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี ต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ให้ชัดเจนขึ้น เพื่อให้ผู้ทำบัญชีไม่ขาดต่ออายุสมาชิกสภาฯ และไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี (การต่ออายุสมาชิกสภาฯ ของปีถัดไป ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปีปฏิทิน เพื่อให้ดำรงสถานะผู้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง)</p> <p>2. เพิ่มคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี ต้องผ่านการทดสอบทางระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) ตามหลักเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด เพื่อวัดความรู้ของผู้ที่จะมาเป็นผู้ทำบัญชี</p>
4	การทดสอบเพื่อมีคุณสมบัติเป็นผู้ทำบัญชี เริ่มทดสอบเมื่อใด	สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ทำบัญชีต้องผ่านการทดสอบเพื่อให้มีคุณสมบัติตามประกาศฉบับใหม่ โดยเริ่มทดสอบผ่านทางระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป
5	ใครบ้างที่ต้องทดสอบ เมื่อประกาศกรมฯ มีผลบังคับใช้วันที่ 1 มกราคม 2569	<p>1. ผู้ทำบัญชีใหม่ คือ ผู้ที่ประสงค์จะเป็นผู้ทำบัญชีและแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีต่อกรมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569</p> <p>2. ผู้ที่ไม่มีสถานะเป็นผู้ทำบัญชี หรือ ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี เมื่อประกาศกรมฯ มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2569 ได้แก่</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ขาดต่ออายุสมาชิกสภาฯ คือ ไม่ได้ดำเนินการต่ออายุสมาชิกสภาฯ ของปี 2569 ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2568 2) ผู้ทำบัญชีที่ได้ยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชี และขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2569

ข้อ	คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
6	ผู้ทำบัญชีเดิม ที่เคยแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมแล้ว ต้องทดสอบตามคุณสมบัติใหม่ที่กำหนดหรือไม่	หากเป็นผู้ทำบัญชีเดิม ที่เคยแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีกับกรมและยังคงมีสถานะเป็นผู้ทำบัญชี ไม่ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี (เช่น ไม่ขาดต่ออายุสมาชิกสภา) ไม่ต้องเข้ารับการทดสอบ ให้ถือว่าเป็นผู้ทำบัญชีต่อไปเมื่อประกาศกรมฯ ฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2569
7	ถ้าเป็นผู้ทำบัญชีเดิม แต่สืบทอดอายุสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี ของปี 2569 ทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี เมื่อประกาศกรมฯ ฉบับใหม่มีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2569 ต้องทำอย่างไร	ให้สมัครสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชี และดำเนินการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีใหม่ โดยต้องผ่านการทดสอบทางระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) ตามหลักเกณฑ์ที่กรมฯ กำหนด เพื่อให้มีคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีครบถ้วนตามประกาศกรมฯ ฉบับใหม่
8	ถ้าขาดต่ออายุสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีมาหลายปี และยังประสงค์เป็นผู้ทำบัญชี ต้องทำอย่างไร และต้องทดสอบหรือไม่	ให้ดำเนินการสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีใหม่ และหากได้ดำเนินการสมัครสมาชิกสภา ของปี 2569 ภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2568 จะไม่ต้องเข้ารับการทดสอบ โดยให้ถือเป็นผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมฯ ฉบับใหม่ เมื่อมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม 2569
9	ถ้าเคยแจ้งยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชี แล้วประสงค์ขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี ต้องทำอย่างไร และต้องทดสอบหรือไม่	ให้ดำเนินการสมัครเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีใหม่ และยื่นคำขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี หากก่อนยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชีมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ (CPD) ไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด จะต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ขาดเสียให้ครบก่อน ทั้งนี้ หากยื่นคำขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีก่อนวันที่ 1 มกราคม 2569 ไม่ต้องผ่านการทดสอบ แต่ถ้ายื่นคำขอกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2569 เป็นต้นไป ต้องผ่านการทดสอบ
10	การแจ้งเป็นผู้ทำบัญชี ตามประกาศกรมฯ ฉบับใหม่ จะต้องผ่านการทดสอบก่อนหรือไม่	ต้องทำแบบทดสอบและผ่านการทดสอบทางระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) ก่อน จึงจะสามารถดำเนินการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีได้ และจะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีก่อน จึงจะสามารถเข้าทดสอบทางระบบ e-Accountant ได้
11	วิธีการทดสอบทำอย่างไร	ทดสอบผ่านระบบงานผู้ทำบัญชี (e-Accountant) โดยต้องลงทะเบียนเพื่อขอรับชื่อผู้ใช้งาน สำหรับใช้ในการเข้าสู่ระบบเพื่อทำการทดสอบ ทั้งนี้ จะต้องเป็นสมาชิกสภาวิชาชีพบัญชีก่อน จึงจะสามารถเข้าทดสอบทางระบบ e-Accountant ได้
12	เนื้อหาหรือขอบเขตการทดสอบ มีอะไรบ้าง	เนื้อหาหรือขอบเขตการทดสอบ ประกอบด้วย <ol style="list-style-type: none"> พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และกฎหมายที่ออกภายใต้ พ.ร.บ. รวมถึงประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2568 พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 และกฎหมายที่ออกภายใต้ พ.ร.บ. รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี หลักการบัญชีเบื้องต้นและมาตรฐานการรายงานทางการเงิน กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำบัญชีและงบการเงิน <ul style="list-style-type: none"> ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บรรพ 3 ลักษณะ ๒๒ หุ่นส่วนและบริษัท พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 <p>ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม : หลักเกณฑ์การทดสอบทางระบบงานผู้ทำบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ https://www.dbd.go.th/data-storage/attachment/da8377700c2f9496c3951e1b.pdf</p>

ข้อ	คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
13	จำนวนข้อสอบ ระยะเวลาการทดสอบ และเกณฑ์การผ่านการทดสอบ เป็นอย่างไร	- ข้อสอบเป็นปรนัย แบบเลือกตอบ จำนวน 60 ข้อ - ระยะเวลาในการทำข้อสอบ ทั้งหมด 90 นาที (หนึ่งชั่วโมงสามสิบนาที) - ผู้เข้ารับการทดสอบต้องได้คะแนนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60 จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ
14	ผลการทดสอบมีวันหมดอายุหรือไม่	ผลการทดสอบมีอายุ 1 ปี นับแต่วันที่ผ่านการทดสอบ หากไม่ดำเนินการแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีภายใน 1 ปี นับแต่วันที่ผ่านการทดสอบ จะต้องทำการทดสอบใหม่
15	หากทำการทดสอบครั้งแรกไม่ผ่าน สามารถดำเนินการอย่างไรได้บ้าง	หากทดสอบครั้งแรกไม่ผ่าน ผู้เข้ารับการทดสอบมีโอกาสทดสอบได้อีกครั้ง และเมื่อทดสอบครบ 2 ครั้งยังไม่ผ่าน ต้องเว้นระยะเวลาการทดสอบไปอีก 30 วัน ถึงจะเริ่มทดสอบใหม่ได้
16	ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งการรับทำบัญชี/แจ้งยกเลิกทำบัญชีอย่างไร	ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการทำบัญชี ได้แก่ การรับทำบัญชี และการยกเลิกทำบัญชี ให้แก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) ทางระบบงานผู้ทำบัญชี ภายใน 30 วันนับแต่วันที่รับทำบัญชี หรือ วันที่ยกเลิกทำบัญชี แล้วแต่กรณี
17	ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) สามารถมีผู้ทำบัญชีได้กี่คน	ผู้ทำบัญชี คือ ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) ให้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีและงบการเงิน รวมถึงเป็นผู้ที่มีชื่อในแบบนำเสนองบการเงินของธุรกิจ
18	ผู้ทำบัญชีต้องยืนยันการทำบัญชี ให้แก่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) อย่างไร	ผู้ทำบัญชีต้องยืนยันการทำบัญชีให้แก่มูลนิธิที่มีหน้าที่จัดทำบัญชีทางระบบงานผู้ทำบัญชี โดยสามารถยืนยันได้หลังวันสิ้นรอบปีบัญชี ทั้งนี้ ต้องยืนยันก่อนที่ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี (ธุรกิจ) นำส่งงบการเงินต่อกรมพัฒนาธุรกิจการค้า
19	ผู้ทำบัญชีสามารถรับทำบัญชีได้จำนวนเท่าไร	ผู้ทำบัญชี 1 คน สามารถรับทำบัญชีได้ไม่เกิน 100 งบการเงิน ต่อปีปฏิทิน
20	ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD) กี่ชั่วโมงต่อปี	ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมงต่อปีปฏิทิน โดยต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และเนื้อหาเกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
21	ต้องเก็บชั่วโมง CPD ให้ครบก่อน จึงจะสามารถแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีหรือไม่	ไม่ต้องเก็บชั่วโมง CPD ก่อนแจ้งเป็นผู้ทำบัญชี เนื่องจาก CPD ไม่ใช่คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี แต่เป็นเงื่อนไขที่ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติหลังจากเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว โดย CPD ย่อมาจาก Continuing Professional Development คือ การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี
22	หากไม่พัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ หรือพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ แต่ไม่ครบตามที่กำหนด (ชั่วโมง CPD ไม่ครบ) จะทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีหรือไม่	CPD ไม่ใช่คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี แต่เป็นเงื่อนไขที่ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติ ดังนั้น การที่ชั่วโมง CPD ไม่ครบ ไม่ทำให้ขาดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชี แต่การไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของผู้ทำบัญชี จะมีโทษปรับเป็นพินัยตามกฎหมาย
23	ในปีแรกที่แจ้งเป็นผู้ทำบัญชี ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีหรือไม่	ผู้ทำบัญชีที่แจ้งเป็นผู้ทำบัญชีในปีแรกและมีระยะเวลาหลังจากวันที่กรมรับแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีน้อยกว่า 3 เดือนนับถึงวันสิ้นปีปฏิทิน (กรมรับแจ้งเป็นผู้ทำบัญชีระหว่าง 1 ต.ค. - 31 ธ.ค.) ไม่จำเป็นต้องพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ปีที่แจ้งเป็นผู้ทำบัญชี ให้เริ่มเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ในปีถัดไป

ข้อ	คำถาม	คำตอบ/คำอธิบาย
24	การแจ้งชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี (CPD) ต้องแจ้งเมื่อใด	ผู้ทำบัญชีต้องแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชี หลังการทำกิจกรรมเสร็จสิ้น และต้องไม่เกินวันสิ้นปีปฏิทินที่พัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ (ไม่เกินวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปี) โดยสามารถแจ้งได้ 2 ช่องทาง คือ ระบบงาน ผู้ทำบัญชี (e-Accountant) หรือระบบ CPD ออนไลน์ของสภาวิชาชีพบัญชี และควรเข้ามาตรวจสอบสถานะการแจ้งชั่วโมง CPD ต้องมี “สถานะอนุมัติ”
25	ถ้าเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีไม่ครบ (ชั่วโมง CPD ไม่ครบ) ต้องดำเนินการอย่างไร	ผู้ทำบัญชีใดไม่เข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ หรือเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ไม่ครบตามที่กฎหมายกำหนด 1. มีโทษปรับเป็นพินัย 2. ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ชดเชยให้ครบจำนวนชั่วโมงที่ขาดหายไป แต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 12 ชั่วโมง โดยต้องมีเนื้อหาเกี่ยวกับการบัญชีทั้งหมด และนำมารวมเพิ่มจากจำนวนชั่วโมงที่ต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ ในปีถัดไป
26	หากไม่ประสงค์เป็นผู้ทำบัญชีอีกต่อไป ต้องทำอย่างไรบ้าง	ผู้ทำบัญชีที่ไม่ประสงค์เป็นผู้ทำบัญชีแล้ว ต้องแจ้งยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชีทางระบบงาน ผู้ทำบัญชี ทั้งนี้ วันที่ผู้ทำบัญชีแจ้งยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชี ถือเป็นวันสิ้นสุดเป็นผู้ทำบัญชี หากได้แจ้งยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการเป็นผู้ทำบัญชีอีก
27	ถ้าเคยแจ้งยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว หากประสงค์ขอลกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี ต้องทำอย่างไร	ผู้ทำบัญชีที่ยกเลิกเป็นผู้ทำบัญชีแล้ว หากประสงค์ขอลกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี ให้แจ้งการขอลกลับมาเป็นผู้ทำบัญชี ทางระบบงานผู้ทำบัญชี โดยต้องมีคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีตามประกาศกรมฯ <ul style="list-style-type: none"> - หากปีที่แจ้งยกเลิกมีจำนวนชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องฯ (CPD) ไม่ครบ จะต้องชดเชยให้ครบก่อน - หากไม่เคยเข้ารับการทดสอบ จะต้องเข้ารับการทดสอบ - หากขอลกลับมาเป็นผู้ทำบัญชีไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่แจ้งยกเลิก และเคยผ่านการทดสอบแล้ว ไม่ต้องทดสอบใหม่ แต่ถ้าเกิน 1 ปี ต้องทดสอบใหม่